

เพนกวิน

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

เพนกวิน (อังกฤษ: penguin) เป็นนกที่อยู่ในวงศ์ Spheniscidae อันดับ Sphenisciformes^[2]

เนื้อหา

สัตหุลวิทยา
ลักษณะและพฤติกรรม
วิวัฒนาการ
การจำแนก
ความสัมพันธ์กับมนุษย์
รูปภาพ
อ้างอิง
แหล่งข้อมูลอื่น

ศัพทมูลวิทยา

โดยชื่อ "เพนกวิน" แท้ที่จริงแล้วเดิมทีจะถูกใช้เป็นชื่อเรียกนกขนาดใหญ่ที่บินไม่ได้ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว คือ **นกออกโคใหญ่** ซึ่งมีสภาพเหมือนกับเพนกวิน คือ บินไม่ได้และมีขนสีขาวดำ^[3]

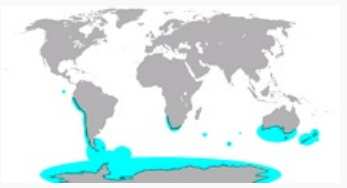
ลักษณะและพฤติกรรม

เพนกวินมีถิ่นอาศัยอยู่บริเวณซีกโลกทางใต้หรือขั้วโลกใต้ เป็นนกที่บินไม่ได้ เนื่องจากมีโมเลกุลกระดูกที่หนาแน่นผิดปกติทั่วไป^[3] มีลักษณะเด่นคือ มีขนสีดำที่ด้านหลัง และขนสีขาวที่ด้านหน้าท้อง ซึ่งช่วยป้องกันเพนกวินจากสัตว์นักล่าต่าง ๆ เวลาว่ายน้ำ ปีกของเพนกวินมีลักษณะคล้ายครีบลำ ช่วยในการว่ายน้ำ แต่ไม่สามารถใช้ปีกในการบินเหมือนนกทั่วไป เพนกวินไม่สามารถหายใจในน้ำได้แต่สามารถกลืนหายใจได้นานมากในน้ำ ร้อยละ 75 ของชีวิตเพนกวินจะอาศัยในน้ำ เพนกวินสามารถว่ายน้ำได้เร็วเฉลี่ยประมาณ 22–24 กิโลเมตร/ชั่วโมง และสามารถดำน้ำได้ลึกถึง 250 เมตร ตีนของเพนกวินเป็นพังผืดเหมือนตีนเป็ด ใช้ได้ดีเวลาว่ายน้ำหรือดำน้ำ แต่เมื่อเดินบนบกแล้วเพนกวินจะเดินตัวตรง^[4] แต่จะทำให้เดินอย่างช้า ๆ ซึ่งเพนกวินมีวิธีการเคลื่อนที่บนบกที่เร็วกว่าและใช้ได้ผลดีกว่าการเดิน นั่นคือ การไถลตัวไปตามทางลาดชันหรือพื้นที่ลื่นเป็นน้ำแข็ง ^[5]

เพนกวินออกลูกเป็นไข่ เมื่อเพนกวินตัวเมียออกลูกจะให้ตัวผู้กกไข่ ส่วนตัวเมียจะออกไปหาอาหาร ซึ่งได้แก่ ปลา, ครัสเตเชียน หรือหมีก ลูกเพนกวินแรกเกิดจะมีขนสีเทา เมื่อโตขึ้นขนสีเทาจะค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีดำที่ด้านหลัง และขนสีขาวที่ด้านหน้าท้อง เพนกวินจะมีพฤติกรรมการทำรังที่ต่างออกไปตามแต่ละชนิด บางชนิดทำรังใกล้ทะเล แต่บางชนิดทำรังในป่ามะละ^[6] หรือพื้นที่ในชุมชนของมนุษย์ เช่น ใต้ถุนบ้าน หรือในสวนหลังบ้าน ก็มี^[4] เพนกวินทุกชนิดจะอาศัยอยู่ในบริเวณที่มีอากาศหนาว ทำให้เพนกวินต้องมีขนไขมันที่หนาเพื่อช่วยในการกักเก็บความร้อนจากร่างกาย และร่างกายมีการปรับอุณหภูมิอยู่เสมอ โดยมีระบบหมุนเวียนเลือดที่มีประสิทธิภาพ^[3] รวมถึงขนไขมันนี้ยังใช้เป็นพลังงานอาหารในช่วงที่คลาดแคลน ขนของเพนกวินมี 2 ชั้น ชั้นในทำหน้าที่เหมือนขนของนกทั่วไป ส่วนชั้นนอกจะมีไขมันเคลือบไว้ เพื่อป้องกันน้ำ ความหนาวเย็น และลมหนาวจากภายนอก เพนกวินจะผลัดขนปีละครั้ง ขนที่เก่าและเสียหยาจะหลุดออก และขนใหม่จะขึ้นอย่างรวดเร็วภายในเวลาแค่ไม่กี่สัปดาห์ ซึ่งถือว่าเร็วมาก เมื่อเทียบกับนกทั่วไปซึ่งใช้เวลานานกว่านั้นมาก (โดยเฉลี่ยเกือบปี) หากแต่เพนกวินในช่วงผลัดขนนี้จะมีสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจนแทบจำไม่ได้ และจะไม่เข้าใกล้น้ำหรือว่ายน้ำเลย นอกจากนี้แล้วเพนกวินยังมีอวัยวะที่ทำงานได้อย่างพิเศไม่เหมือนกับนกหรือสัตว์โลกทั่วไป ที่สามารถตรวจจับและส่งสัญญาณเตือนได้ถึงระดับโซเดียมในเลือดหากจะมีมากเกินไป อันเนื่องจากเป็นนกที่กินอาหารทะเลเป็นหลัก ซึ่งการทำงานนี้อวัยวะอันนี้ นักวิทยาศาสตร์ปัจจุบันยังไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ ^[3]

เพนกวิน มีอายุขัยโดยเฉลี่ยประมาณ 15–20 ปี แต่บางชนิดก็อาจมีอายุที่ยาวกว่านั้น^[7] ทุกชนิดจะอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่คล้ายนิคม ในบางครั้งอาจมีการรวมฝูงกันมากถึงจำนวนนับแสนหรือล้านตัว เพนกวินเป็นนกที่บินไม่ได้ แต่สามารถว่ายน้ำได้อย่างคล่องแคล่วและรวดเร็วมาก ซึ่งเพนกวินจะตกเป็นอาหารของสัตว์ล่าเหยื่อขนาดใหญ่ เช่น วาฬออร์กา, แมวน้ำเสือดาว หรือ นกงูมุกหลอดยักษ์ เป็นต้น^[8]

เพนกวิน เป็นนกที่แพร่ขยายพันธุ์ในช่วงฤดูใบไม้ร่วง ซึ่งตรงกับปลายปีของเวลาในซีกโลกใต้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อากาศยังอบอุ่นและยังหาอาหารกินได้ เพนกวินจะออกไข่และฟักให้เป็นตัวในช่วงนี้ และจะเร่งเลี้ยงดูลูกให้เติบโตอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันฤดูหนาว ซึ่งเป็นฤดูที่ทั้งพื้นดินและทะเลในซีกโลกทางใต้เป็นน้ำแข็งทั้งหมด และเป็นฤดูกาลที่ยาวนานมาก เพนกวินบางชนิด อย่างเพนกวินจักรพรรดิ (*Aptenodytes forsteri*) ซึ่งเป็นเพนกวินชนิดที่ใหญ่ที่สุดในเพศผู้อาจมีน้ำหนักตัวมากถึงถึง 40 กิโลกรัม ซึ่งเป็นการเตรียมตัวสำรองพลังงานอาหารไว้เพื่อรอรับกับฤดูหนาว^[5]

เพนกวิน	
ช่วงเวลาที่มีชีวิตอยู่: พาลีโอซีน-ปัจจุบัน	
62–0Ma	
PreЄ Є OS D C P T J K PgN	
[1]	
	
เพนกวินฮัมโบลต์ (<i>Spheniscus humboldti</i>) เป็นเพนกวินชนิดหนึ่งที่อยู่ ในสกุล <i>Spheniscus</i>	
การจำแนกชั้นทางวิทยาศาสตร์	
อาณาจักร:	Animalia
ไฟลัม:	Chordata
ไฟลัมย่อย:	Vertebrata
ไม่ถูกจัด	Archosauria
อันดับ:	
ชั้น:	Aves
อันดับ:	Sphenisciformes
	Sharpe, 1891
วงศ์:	Spheniscidae
	Bonaparte, 1831
สกุล	
<div><ul style="list-style-type: none"><i>Aptenodytes</i><i>Eudyptes</i><i>Eudyptula</i><i>Megadyptes</i><i>Pygoscelis</i><i>Spheniscus</i></div>	
	
แผนที่แสดงการกระจายพันธุ์ของเพนกวิน (สีฟ้า)	

การผสมพันธุ์

นอกจากนี้แล้ว ยังมีข้อมูลจากการบันทึกโดยนักสำรวจชาวโลกได้ชาวอังกฤษในปี ค.ศ. 1910 ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมเพนกวินที่อาเดลีแลนด์ พบว่า มีพฤติกรรมทางเพศที่แปลกประหลาดมาก โดยมีการพบการรักร่วมเพศ, การข่มขืน, การผสมพันธุ์โดยไม่หวังการสืบพันธุ์ รวมถึงการผสมพันธุ์กับซากเพนกวินเพศเมียที่ตายไปนานแล้วด้วย ^[9]

ฝูงเพนกวินเมื่อว่ายน้ำ

เหตุที่เพนกวินไม่สามารถบินได้ ปัจจุบัน นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าเป็นเพราะความสามารถที่ด้อยในการว่ายน้ำและดำน้ำ จึงทำให้ปีกของเพนกวินไม่สามารถใช้ในการบินได้ เพราะการว่ายน้ำและดำน้ำใช้พลังงานที่น้อยกว่า ความสามารถในการบินก็ค่อย ๆ ลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการวิวิจยจากนกทะเลชนิดอื่นที่มีสายพันธุ์ใกล้เคียงกับเพนกวินมากที่สุด เช่น นกทะเลปากยาว^[10]

วิวัฒนาการ

บรรพบุรุษของเพนกวิน เป็นนกที่ปีกไม่สามารถบินได้ แต่กลับว่ายน้ำได้คล่องแคล่วที่มีชื่อว่า "ไวมานู" ที่มีชีวิตอยู่ในยุคพาลีโอซีน ประมาณ 62 ล้านปีก่อน ซึ่งฟอสซิลของไวมานู ปัจจุบันพบได้ที่นิวซีแลนด์ ไวมานูมีรูปร่างที่เพรียวยาวแตกต่างจากเพนกวินในปัจจุบันมาก^[1]

โดยเพนกวินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดสูญพันธุ์ไปแล้ว เช่น *Kumimanu* *biceae* มีความสูงประมาณ 1.77 เมตร น้ำหนัก 101 กิโลกรัม มีชีวิตอยู่ราว 50–60 ล้านปีก่อน และเชื่อว่ามีขนสีน้ำตาลซึ่งต่างจากเพนกวินทั่วไปในปัจจุบัน และมีจะงอยปากยื่นยาวกว่า พบโครงกระดูกที่นิวซีแลนด์เมื่อปี ค.ศ.2017 แต่เพนกวินที่ใหญ่ที่สุดที่เคยพบมาคือ *Palaeudyptes* *klekowskii* มีความสูงถึง 2 เมตร น้ำหนักไม่น้อยกว่า 115 กิโลกรัม ค้นพบเมื่อปี ค.ศ. 2014^[11]

สำหรับเพนกวินในยุคปัจจุบัน เป็นนกที่ถือกำเนิดมานานกว่า 40 ล้านปีก่อน จากการศึกษาไมโทคอนเดรียและดีเอ็นเอพบว่า เพนกวินสกุล *Aptenodytes* ซึ่งเป็นเพนกวินชนิดที่ใหญ่ที่สุด เป็นต้นสายพันธุ์ของเพนกวินทั้งหมดในปัจจุบัน ก่อนที่แต่ละสกุลหรือชนิดจะแยกสายวิวัฒนาการของตัวเองขึ้นมา^{[12][13]}

การจำแนก

แบ่งออกได้เป็น 6 สกุล ได้แก่

- Aptenodytes* Miller, 1778
- Eudyptes* Vieillot, 1816
- Eudyptula* Bonaparte, 1856
- Megadyptes* Milne-Edwards, 1880
- Pygoscelis* Wagler, 1832
- Spheniscus* Brisson, 1760

และแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ประมาณ 19 ชนิด^[2] หรือ 20 ชนิด^[7]

และมีที่สูญพันธุ์ไปแล้ว ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์อีกหลายสกุลและหลายชนิด (ประมาณ 40 ชนิด^[7])

ความสัมพันธ์กับมนุษย์

เพนกวินเป็นนกที่มีความสัมพันธ์กับมนุษย์ในด้านต่าง ๆ มากมาย ในอดีตเป็นนกที่มนุษย์ล่าเพื่อเอาเนื้อมาบริโภค^[7] แต่ในปัจจุบันเป็นสัตว์ที่เลี้ยงไว้แสดงตามสวนสัตว์หรือสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำต่าง ๆ ทั่วโลก (โดยมากจะเป็นเพนกวินฮัมโบลด์) โดยสถานที่เลี้ยงเพนกวินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โตเกียวซีไลฟ์ปาร์ค ในกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น^[14]

และถึงถูกอ้างอิงถึงในสัญลักษณ์หรือวัฒนธรรมร่วมสมัยต่าง ๆ เช่น เป็นสัญลักษณ์ของลินุกซ์, เป็นตัวละครฝ่ายร้ายในการ์ตูนชุด *Batman* ของดีซี คอมิกส์ ที่ชื่อ *Penguin* ที่มีต้นแบบมาจากเพนกวินจักรพรรดิ เป็นต้น^[15]

สัญลักษณ์ของลินุกซ์เป็นเพนกวินที่ชื่อ "ทุก" (Tux)

รูปภาพ

นินคมของเพนกวินอะเดลี (*Pygoscelis adeliae*)

การไล่ตัวไปกับพื้นน้ำแข็งของเพนกวิน

คู่เพนกวินจักรพรรดิกับลูกที่ยังโตไม่เต็มที่

การฟักไข่ของเพนกวินอะเดลีตัวผู้

อ้างอิง

1. *New Zealand ดนแดนแห่งนก*, "Mutant Planet" ทางแอนมอลแพลนเน็ต. สารคดีทางทรูวชนส์: เสาร์ท 22 ธันวาคม 2555
2. "Spheniscidae". ระบบข้อมูลการจำแนกพันธุ์แบบบูรณาการ.
3. จุดประกาย 7 WILD, 19 ความน่ารักของเพนกวิน. กรุงเทพฯธุรกิจปีที่ 29 ฉบับที่ 10421: วันอังคารที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2560
4. "ไปดูจิ้งจอกที่เกาะแกงกา/ ไปดูจิ้งจอกที่เกาะแกงการ". *passportidea*.
5. *ฤดูใบไม้ร่วง*, สุดยอดสารคดีโลก: "อศจรรยโลกน้ำแข็ง (Frozen Planet) " ทางไทยพีบีเอส: พุธที่ 18 กรกฎาคม 2556
6. "นกเพนกวินฮัมโบลต์ (นกเพนกวินแปรูเวียน)". *หมูหินดอตคอม*.
7. About Penguins (<http://www.pkpenguins.com/aboutpenguins.html#fossil>)
8. "นกเพนกวิน-penguin เพนกวิน". *prapot*.
9. "เปิดบันทึกลับข้ามศตวรรษพฤติกรรม "เช็กซ์วิปริต" ในเพนกวิน". *ผู้จัดการออนไลน์*.
10. "นักวิจัยไขปริศนาทำไมเพนกวินจึงบินไม่ได้สำเร็จแล้ว/ นักวิจัยไขปริศนาทำไมเพนกวินจึงบินไม่ได้?"สำเร็จแล้ว". *สนุกดอตคอม*.
11. หน้า 7 วิทยาการ-เกษตร, เพนกวินยักษ์โบราณเคยมีขนาดเท่ามนุษย์. "โลกโคกหิน". ไทยรัฐปีที่ 68 ฉบับที่ 21882: วันอังคารที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 2 ปีระกา
12. Baker AJ, Pereira SL, Haddrath OP, Edge KA (2006). "Multiple gene evidence for expansion of extant penguins out of Antarctica due to global cooling". *Proc Biol Sci.* **273** (1582): 11–17. doi:10.1098/rspb.2005.3260. PMC 1560011. PMID 16519228.
13. Ksepka, D. T. B., Sara; Giannini, Norberto P; (2006). "The phylogeny of the living and fossil Sphenisciformes (penguins)". *Cladistics*. **22** (5): 412–441. doi:10.1111/j.1096-0031.2006.00116.x.
14. วรเทพ มุธุวรรณ ดร., เดินเที่ยว Tokyo Sea Life Park ณ ประเทศญี่ปุ่น 1 และ 2 คอลัมน์ "Blue Planet". นิตยสาร Aquarium Biz ฉบับที่ 25 และ 26 ปีที่ 2: กรกฎาคม-สิงหาคม 2012
15. "The Enemies List". Comics 101. January 14, 2004. สืบค้นเมื่อ December 25, 2010.

แหล่งข้อมูลอื่น

- [เว็บไซต์เพนกวิน \(อังกฤษ\) \(http://www.penguins.cl/\)](http://www.penguins.cl/)

วิกิซอร์ซ มีข้อมูลภาษาอังกฤษเกี่ยว
กับ:

<div></div> <div><u>Sphenisciformes</u></div>
<div><div></div><div><div>วิกิสปีชีส์ มีข้อมูลภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ:</div><div><u>Spheniscidae</u></div></div></div>

ดึงข้อมูลจาก "<https://th.wikipedia.org/w/index.php?title=เพนกวิน&oldid=7978258>"

หน้านี้แก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 เวลา 15:55 น.

อนุญาตให้เผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ แบบแสดงที่มา-อนุญาตแบบเดียวกัน และอาจมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดูรายละเอียดที่ [ข้อกำหนดการใช้งาน Wikipedia®](#) เป็นเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนของมูลนิธิวิกิมีเดีย องค์กรไม่แสวงผลกำไร

[ติดต่อเรา](#)